

Основи заповідної справи

Викладач – кандидат географічних наук, професор кафедри природничих наук з методиками навчання Мельник Віра Йосипівна. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин – 3 кредити ECTS

Еталонні території є засобами збереження генофонду біосфери, що викликає необхідність їх вивчення. Особливої уваги заслуговує організація охорони природних об'єктів у комплексі із їх середовищем існування, тобто екотопом.

Метою викладання навчальної дисципліни «Заповідна справа» є формування усвідомлення і розуміння студентами проблем раціонального природокористування, збереження довкілля нашої країни, її унікальних територій та об'єктів, а також формування знань про природно-заповідний фонд України, Червону книгу України та заповідну справу в цілому.

Завдання вивчення дисципліни полягає у формуванні у студентів компетенцій у галузі:

- Забезпечення охорони природних і окультурених ландшафтів;
- Збереження біологічного різноманіття рослинного і тваринного світу;
- Охороні природних процесів, які відбуваються в природних комплексах;
- Збереження природного стану геосистем;
- Збереження та підтримки історико-культурної спадщини і традиційного господарювання;
- Сталому використанні ресурсів природних геосистем;
- Створення умов для екологічного туризму та рекреації;
- Проведення екологічної освіти, наукових досліджень та моніторингу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен бути здатним розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі професійної діяльності та у процесі навчання та засвоїти ряд компетентностей:

Загальні компетентності:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- Здатність спілкуватися з нефахівцями своєї галузі (з експертами інших галузей), уміння зрозуміло доносити власні висновки, знання та їх обґрунтування до зацікавлених осіб.

Спеціальні (фахові) компетентності:

- Демонстрування знання на рівні новітніх досягнень, розуміння основних біологічних законів, теорій та концепцій для розв'язання конкретних біологічних завдань в дослідницькій та інноваційній діяльності у сфері біології.
- Базові знання про тваринні організми у системі: клітина–тканина–орган–організм–популяція–навколишнє середовище; знання щодо адаптаційних механізмів пристосування організмів до умов довкілля.
- Володіння методами спостереження, опису, ідентифікації.
- Вміння ведення дискусії та спілкування в галузі біологічних наук.
- Навички роботи в комп'ютерних мережах; навички збору, аналізу та управління інформацією, навички використання програмних засобів в наукових дослідженнях.

Програмні результати навчання:

- Пояснювати основні терміни, концепції, принципи, теорії і закони в галузі біологічних наук і на межі предметних галузей.
- Формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері біології.
- Формувати тексти, робити презентації та повідомлення для професійної аудиторії та широкого загалу з дотриманням професійної сумлінності та унеможливлення плагіату.
- Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання

результату з акцентом на професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень.

- Підвищувати професійний рівень шляхом продовження формальної освіти та самоосвіти.
- Обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних.
- Застосовувати у професійній діяльності методи визначення кількісних та функціональних характеристик живих організмів на різних рівнях організації та надорганізованих систем.
- Проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Особливості формування природно-заповідного фонду України.

Тема 1. Заповідна справа в Україні

Тема 2. Природно-заповідний фонд України

Тема 3. Правове регулювання діяльності ПЗФ

Змістовий модуль 2. Загальна характеристика територій та об'єктів України. Статус, завдання та режим охорони.

Тема 4. Природні заповідники

Тема 5. Біосферні заповідники

Тема 6. Заказники, пам'ятки природи, заповідні урочища.

Тема 7. Природно-заповідні об'єкти колекційно-паркового типу

Тема 8. Екомережа як базовий елемент природоохоронних територій, перспективи розвитку

Змістовий модуль 3. Охорона і економічне забезпечення територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Тема 9. Науково-дослідні роботи на територіях та об'єктах природно-

заповідного фонду

Тема 10. Порядок створення, оголошення територій та об'єктів природно-заповідного фонду. Державний кадастр ПЗФ.

Е-mail викладача: vugmel@gmail.com